

[Ragnhild Andersen.]

som rugbrød og mælk, idet jeg gjorde gældende, at store kategorier af de dårligst stillede, af de mindrebemidlede, ville lide tab derved. Man forsøgte fra anden side at afvise, at en sådan foranstaltning skulle være asocial, og jeg husker, at det ærede medlem hr. Aage Fogh ved den lejlighed sagde, at naturligvis ville han og hans parti, når sådanne skridt skulle tages, give fuld erstatning til de dårligst stillede, derunder rentemodtagerne. Nu kan det ærede medlem se, hvad en sådan snak fører til. Havde det ærede medlem og hans parti indtaget det standpunkt, at med forhøjelse for rugbrød og mælk var der ingen vej frem for regeringen, så havde det ikke været muligt for regeringen at foreslå de prisforhøjelser på de vigtigste levnedsmidler, som vi nu behandler. Rugbrødet vil man forhøje fra 1 kr. 17 øre til 1 kr. 95 øre, sagde den højtærede finansminister; jeg ser i bemærkningerne til lovforslaget om rugbrødsprisens forhøjelse, at der allerede er foretaget en ændring, idet prisen er blevet til 1 kr. 97 øre, og jeg vil gerne spørge, om man kan vente yderligere forhøjelser under lovforslagets gang gennem rigsdagen, om man kan forlade sig på, at dette ikke sker? En forhøjelse fra 1 kr. 17 øre til 1 kr. 97 øre betyder 80 øre mere for et 4 kg rugbrød; den betyder minimalt en forhøjelse på rugbrødet på 20 øre for et kvart rugbrød. Andre har anstillet regnestykker, og jeg er ganske enig med det ærede medlem hr. Svend Jørgensen, som sagde, at to gamle spiser et rugbrød om ugen; jeg mener derimod, hvad mælken angår, at rentemodtagerne bruger mere mælk end i det regnestykke, det ærede medlem hr. Svend Jørgensen anstillede, idet han mente, at de brugte en liter mælk hveranden dag. Man må huske på, at både rugbrødet og mælken hidtil har hørt til de billigste varegrupper, dem, som erstattede kød og flæsk og andre dyre næringsmidler. Man må huske på, at rentemodtagerne ikke har haft penge til at købe fløde for; en mand, der har 135 kr. om måneden i aldersrente, køber ikke fløde at komme i sin kaffe, ja mange gange køber han heller ikke kaffe, men drikker mælk i stedet, fordi det er billigere; under alle omstændigheder kommer han mælk i kaffen og drikker mælk som erstatning for andre drikkevarer til måltiderne. Det betyder, at man må regne med, at rentemod-

tagerne i hvert tilfælde kan formodes at bruge en halv liter mælk pr. person daglig, og det vil sige en forhøjelse på 11 kr. om året for hver person, altså 22 kr. om året for et ægtepar.

Det vil sige, at udgiften for rentemodtagerne bliver betydelig større end den, der er regnet med i regeringens forslag. Disse forhøjelser, der her er lagt op til, og som her forberedes, bevirker for rentemodtagerne ganske betydelige udgiftsforøgelser for rugbrødets og for mælakens vedkommende, for mælakens vedkommende i hvert tilfælde ca. 11 kr. om året pr. person og for rugbrødets vedkommende vel over 20 kr. pr. person. Det bliver 30 kr. i udgiftsforøgelse og det dobbelte for et ægtepar, og regeringen takserer 10 kr. i erstatning til enlige og 20 kr. til et ægtepar.

Endvidere kommer regeringen med et forslag om at forhøje statsbanetaksterne. Man vil vel gøre gældende, at alders- og invaliderentemodtagere ikke foretager mange rejser, og det vil vist være urimeligt at påstå det modsatte, for der bliver i deres budgetter ikke mulighed for at afsætte penge til rejser i almindelighed; men vi har dog læst i de gamles egne aviser, at de f. eks. har ønsket, at statsbanerne een gang om året gav dem en fri rejse, så at de kunne besøge deres børn. Det vil sige, at der hos rentemodtagerne er ønske om at gøre rejser, naturligvis for at besøge deres børn, som mange gange bor forskellige steder i landet, og det vil sige, at nogle af dem trods deres fattigdom og trods deres økonomiske vanskeligheder dog alligevel spinker og sparer for at kunne gøre det en gang imellem. Enhver kan se, at det var vanskeligt for rentemodtagere at gøre rejser tidligere, men var det svært før, bliver det umuligt nu, når statsbanetaksterne ydermere forhøjes med 10 pct. Man har ovenikøbet indrettet det så viseligt, at pristallet ikke stiger, så at der intet er at hente her i form af højere rente ved en pristalsregulering sidenhen.

Med hvilken begrundelse tillader regeringen sig da at sige, at dette forslag skaffer social balance? Det er en social nedskæring, der her er tale om, hvis ikke forslaget ændres ganske betydeligt i sit indhold, fordi regeringen her henter penge hos de allermest fattige, dem med de allerringeste indtægter. Hvis dette forslag ikke forandres, ikke forbedres, kalder jeg det endnu en